

Raad van Beheer 18 mei 2017

Samenvatting 'Kamerbrief stand van zaken dierenwelzijn' van de Staatssecretaris van Economische Zaken

Op 17 mei 2017 publiceerde de staatssecretaris de 'kamerbrief stand van zaken dierenwelzijn'. Gebleken is dat de door het ministerie van Economische Zaken gepubliceerde bijlage 'lijst met hoog-risico honden' bij deze brief veel vragen oproept en voor veel onrust zorgt. Deze bijlage wekt mogelijk de indruk dat ook honden met een door de FCI (en daarmee door de Raad van Beheer) erkende stamboom onder de hoogrisicohonden op lijst I vallen. Dit is niet het geval. Alle honden met een door de Raad van Beheer erkende stamboom vallen buiten de maatregelen die specifiek voor honden op lijst I en II gelden en zijn van deze lijsten uitgesloten. Dit betekent dat eigenaren van stamboomhonden geen verplichte cursus hoeven te volgen. De mogelijkheden om te komen tot een mogelijk fok- en importverbod zullen worden onderzocht en gelden ten algemene. De Raad van Beheer gaat hierover in overleg met het Ministerie van Economische Zaken.

De uitzondering voor stamboomhonden doet recht aan de inspanningen die er door de Raad van Beheer, de rasverenigingen en de fokkers van een groot aantal rassen de afgelopen jaren zijn gedaan op het gebied van sociaal gedrag. De Raad van Beheer blijft voorstander van een breed niet-rasspecifiek beleid op basis van selectie op gedrag bij het fokken, een goede socialisatie van de pups, het kritisch bekijken van de juiste match tussen pup en toekomstige eigenaar door de fokker en verantwoord houderschap. De Raad van Beheer blijft zich als koepelorganisatie voor honden inzetten voor goede voorlichting en het voorkomen van bijtincidenten. In het overleg met het Ministerie zal ons standpunt nadrukkelijk uitgedragen worden.

Samenvatting 'kamerbrief stand van zaken dierenwelzijn'

In de 'kamerbrief stand van zaken dierenwelzijn' wordt op diverse aan honden gerelateerde onderwerpen ingegaan.

Illegale hondenhandel

Sinds 1 april 2013 moeten alle pups die na deze datum geboren zijn en alle honden die na deze datum geïmporteerd zijn gechipt worden en vervolgens ingeschreven worden bij een door de overheid erkende database. In de brief benoemt de Staatssecretaris een aantal maatregelen om verbeteringen hierin door te voeren. Zo zullen alle dierenartsen en chippers in een openbaar, door iedereen te raadplegen register worden opgenomen; alleen dierenartsen en chippers die in dit register staan mogen daadwerkelijk chippen. Dierenartsen en chippers worden verantwoordelijk voor de geboorteregistratie bij een door de overheid aangewezen databank; nu ligt die verantwoordelijkheid bij de fokker. Doel is om een betere waarborg voor een correcte registratie te bieden. Daarnaast zal een aantal technische verbeteringen worden doorgevoerd om dubbele en foutieve meldingen in het systeem onmogelijk te maken. Tenslotte komt er een zo sluitend mogelijk systeem voor chips startend met nummer 528 (de code voor Nederland). Zo wordt voorkomen dat honden in het buitenland met een Nederlandse chip worden gechipt en als Nederlandse honden

worden verkocht. Bovendien zal de chip herleidbaar zijn tot de dierenarts of chipper die de chip geleverd heeft gekregen.

Ook zal de Staatssecretaris het Europese dierenpaspoort via een Algemene Maatregel van Bestuur verplicht stellen. Deze verplichting geldt voor elke nieuwgeboren pup en elke geïmporteerde hond. Dit betekent dus dat bij de overdracht van fokker naar eigenaar de pup gechipt is, geregistreerd staat bij een door de overheid aangewezen databank en een paspoort heeft. Het nummer van het paspoort wordt in de centrale databank van de overheid geregistreerd.

De Staatssecretaris gaat ook het opstellen van een zogenaamde 'witte lijst van buitenlandse exporteurs' onderzoeken. In België bestaat een dergelijke lijst al geruime tijd. Een pup mag daar alleen worden ingevoerd indien de autoriteiten van het land van herkomst verklaren dat een pup is opgegroeid in omstandigheden die aan minimale welzijnseisen voldoen. De Staatssecretaris kondigt in de brief aan dat hij een analyse zal laten uitvoeren naar aard, omvang en ernst van de misstanden en de mate waarin deze toe te schrijven zijn aan geïmporteerde dieren. Zo wil hij te kunnen beoordelen of al eerder gestart kan worden met een vergelijkbare witte lijst.

Fokkerij

Ten aanzien van Fairfok concludeert de Staatssecretaris dat de realisatie van de in het plan geformuleerde ambities om gezondere en sociale honden te fokken op koers ligt. Daarnaast constateert hij dat alle betrokken partijen een inzet leveren om uiteindelijk te komen tot gezondere rassen met minder erfelijke aandoeningen en schadelijke raskenmerken.

Een van de in Fairfok opgenomen punten is het incidentieonderzoek dat door de Faculteit Diergeneeskunde wordt uitgevoerd. Eind november 2016 is een rapport uitgekomen waarbij 38 honden- en 2 kattenrassen zijn onderzocht. Daarbij wordt overigens zoveel als mogelijk het onderscheid gemaakt tussen honden met stamboom en zogenaamde look-alikes.

De Staatssecretaris wil het systeem van identificatie en registratie (d.w.z. het chippen en registreren bij een databank) bij honden niet alleen inzetten om de illegale handel tegen te gaan, maar ook voor toezicht op de handel in hoogrisicohonden. Dieren worden beter te herleiden tot fokkers en fokkers die specifiek fokken op agressief gedrag komen zo eenvoudiger en sneller in beeld van de overheid. De Staatssecretaris werkt hierbij nauw samen met de Minister van Veiligheid en Justitie.

Om de risico's op bijtincidenten terug te dringen, kondigt de Staatssecretaris een aantal maatregelen aan. Hierbij legt de Staatssecretaris tevens de link naar de zienswijze van de Raad voor Dierenaangelegenheden van 21 februari jl.. Belangrijk punt in de brief van de Staatssecretaris is dat honden met een door de Raad van Beheer erkende stamboom **niet** als hoogrisicohonden zijn aangewezen. Dit betekent dus dat het ras weliswaar in de bijlage kan zijn opgenomen, maar dat als

de hond beschikt over een door de Raad van Beheer erkende stamboom de maatregelen voor hoogrisicohonden niet voor deze specifieke stamboomhond en zijn eigenaar gelden. In de brief aangekondigde maatregelen zijn:

- Registratie en analyse:
  - Versterking identificatie en registratie: alle dierenartsen en chippers worden in een openbaar, door iedereen te raadplegen register worden opgenomen; alleen dierenartsen en chippers die in dit register staan mogen daadwerkelijk chippen. Dierenartsen en chippers worden verantwoordelijk voor de geboorteregistratie bij een door de overheid aangewezen databank.
  - Registratiesysteem en laagdrempelig meldpunt: de Staatssecretaris wil in overleg met relevante partijen komen tot een uniform registratiesysteem waarmee op consistente wijze bijtincidenten geregistreerd worden. Daarnaast wil hij samen met deze partijen een laagdrempelig meldpunt instellen waarmee vroegtijdig signalen van gevaarlijk of hinderlijk gedrag van houders met honden kunnen worden opgevangen. Dit biedt bovendien mogelijkheden tot analyse.
- Maatregelen gericht op de eigenaar:
  - Lijst met hoogrisicohonden: de Staatssecretaris heeft een lijst van hondenrassen, look-alikes en kruisingen opgesteld waarover consensus bestaat dat dit type hond in het algemeen een hoog risico vormt op het vertonen van onacceptabel gedrag met een hoge impact voor mens en dier. Deze lijst is niet van toepassing op honden met een door de Raad van Beheer erkende stamboom, ook al wordt het ras wel op de lijst van hoogrisicohonden genoemd. De lijst is overigens niet in beton gegoten.
  - Mogelijke uitbreiding bevoegdheden van gemeenten: gemeenten kunnen nu reeds onder voorwaarden maatregelen zoals een aanlijn-, muilkorf- of gebiedsverbod opleggen. De Staatssecretaris gaat in overleg met de gemeenten om te bekijken of de bevoegdheden en toepassingsmogelijkheden voldoen en zal indien daar behoefte aan is de juridische mogelijkheden voor gemeenten verruimen.
  - Voorlichting: de Staatssecretaris zet via het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren in op voorlichting en bewustwording. Dit is reeds bestaand beleid.
  - Opleiding en training: voor houders van hoogrisicohonden zal een speciale cursus verplicht gesteld gaan worden. Er wordt naar gestreefd om deze verplichting begin 2018 in te laten gaan. Deze cursus wordt verplicht voor bestaande en toekomstige houders van hoogrisicohonden. Deze cursus hoeft niet gevolgd te worden door bezitters van een hond met een door de Raad van Beheer erkende stamboom.
  - Wetgeving: er zijn diverse maatregelen in voorbereiding, zoals het opleggen van een houdverbod en het strafbaar stellen van het ophitsen van dieren tegen mens of dier.
- Maatregelen gericht op de hond:
  - Beoordelen van agressieve kenmerken door middel van een test: in opdracht van de Staatssecretaris wordt reeds een gevalideerde welzijnsassessment ontwikkeld, waarmee de status van het dier goed in kaart kan worden gebracht, ook met betrekking tot gedragsafwijkingen. De Staatssecretaris zal bekijken in welke mate onderdelen van dit assessment toegepast kunnen gaan worden voor het beoordelen van agressieve kenmerken. Ook zal worden gekeken naar onderdelen van de TOP-test. Op deze wijze kan een keuze voor een eventuele euthanasie zorgvuldiger gemaakt worden.
- Maatregelen gericht op de context:
  - Laagdrempelig meldpunt: zie hierboven.

- Gebiedsverbod: de Staatssecretaris is van mening dat bepaalde gebieden, zoals parken of plekken waar veel kinderen komen, gevrijwaard moeten kunnen worden van hoogrisicohonden. In overleg met de gemeenten zal hij hieraan invulling geven.
- Overige maatregelen:
  - Fok- en importverbod: de Staatssecretaris vindt dat honden die bewust worden gefokt op agressiviteit uit Nederland geweerd moeten kunnen worden en zal daarom een fok- en importverbod uitwerken. De Raad van Beheer zal hierover in overleg gaan met het Ministerie van Economische Zaken.

De Staatssecretaris wil niet overgaan tot een directe euthanasie van honden zonder eigenaar dan wel zonder sluitende identificatie en registratie. Hierin wijkt hij af van het door de Raad voor Dierenaangelegenheden gegeven advies. Ook wil hij niet zondermeer overgaan tot de maatregel 'one strike out'. De Staatssecretaris vindt dat op het moment dat een hond onacceptabel agressief gedrag vertoont en zonder enige aanleiding een mens of dier aanvalt en verwondt, euthanasie gerechtvaardigd is. Hij vindt het echter niet proportioneel om in alle gevallen over te gaan tot het doden van een hond die gebeten heeft, omdat dit geen rekening houdt met de mogelijkheid dat er ook situaties voorkomen waarin het dier getreiterd, mishandeld of opgehitst wordt. Dit wordt een bespreekpunt in het overleg met de gemeenten. Ten aanzien van een houd- en locatieverbod concludeert de Staatssecretaris dat er op dit moment voldoende mogelijkheden zijn om hieraan invulling te geven.

Stand van zaken Beleidsbrief dierenwelzijn

In zijn brief komt de Staatssecretaris terug op een tentoonstellingsverbod voor dieren met een gecoupeerde staart. De Staatssecretaris geeft aan dat gegeven de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven de ingezette handhaving kan worden voorgezet, zowel voor paarden als voor honden. De concrete implicaties hiervan voor het coupeerbeleid voor honden zijn nog niet duidelijk.

Inzet van de Raad van Beheer

Hoewel tal van beschreven maatregelen nog niet concreet zijn ingevuld, zal de Raad van Beheer ook de komende periode nadrukkelijk sturen op een invulling van deze maatregelen die recht doet aan de inspanningen van de bij de Raad van Beheer aangesloten verenigingen en fokkers om gezonde en sociale honden te fokken. Dit doen wij onder andere door overleg met het Ministerie van Economische Zaken.